

FALKENBERG

Datum
2020-04-17

Kommunfullmäktige
Falkenbergs kommun
Org nr. 212000 - 1231

Revisionsberättelse för 2019

Uppdrag och granskningsinriktning

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen, nämnderna, beredningarna samt – genom utsedda lekmannarevisorer - verksamheten i kommunens aktiebolag.

Kommunstyrelsen, nämnderna och beredningarna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och att räkenskaperna är rättvisande samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag, mål och de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunens revisionsreglemente, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I revisionsarbetet har vi biträtt av PwC.

FS

Granskningsresultat

Nedan presenteras resultatet av vår granskning under 2019.

Grundläggande granskning

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning av nämnder och styrelse i enlighet med god revisionssed. Granskningen har successivt utvecklats i enlighet med den goda sed som är definierad av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Vår granskning av verksamheten har bland annat genomförts genom dokumentstudier, vilka har kompletterats med överläggningar med kommunstyrelsens presidium och nämndernas presidier vid två tillfällen under året. Vid dessa sammanträden har frågor som berör styrning, uppföljning och kontroll behandlats. Vi har även träffat företrädare för verksamheten för att informera oss djupare. Nämndernas protokoll har fortlöpande gått igenom med fokus på väsentliga beslut fattade av nämnderna. Vi har avrapporterat våra iakttagelser från vår grundläggande granskning till samtliga nämnder i slutet av revisionsåret.

Vår grundläggande granskning omfattar följande områden;

- a) **God ekonomisk hushållning – uppföljning av fullmäktiges mål**
- b) **Nämndernas styrning och interna kontroll**
- c) **Årsredovisning**

Den grundläggande granskningen har kompletterats med fördjupade granskningsinsatser i enlighet med vår riskbedömning och revisionsplan. Resultatet av de fördjupade granskningsinsatserna kommenteras i separat stycke nedan.

a) **God ekonomisk hushållning – uppföljning av fullmäktiges mål**

I kommunallagen föreskrivs att det för verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Revisorerna skall därefter bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige fattat beslut om.

Styrmodellen som gäller för år 2019 antogs år 2016. Styrmodellen innebär att fullmäktige har fastställt fyra övergripande utvecklingsmål, vilka nämnderna och styrelsen (och bolag) har att arbeta i enlighet med. Därutöver har fullmäktige fastställt kritiska kvalitetsfaktorer (KKF), vilka nämnderna och styrelsen skall följa upp. Årliga målvärden för de övergripande utvecklingsmålen samt KKF:erna har inte fastställts av fullmäktige. De målsättningar som nämnderna själva fastställt är formellt sett inte en del av målsättningarna kopplade till god ekonomisk hushållning.

Inför år 2020 har en styrmodell antagits för att tydligare säkra kommunens kvalitet och ekonomi i enlighet med de politiska beslut som fattats. Centrala inslag i den nya styrmodellen är ett mål-, resultat- och tillitsorienterat förhållningsätt.

Bedömning

I årsredovisningen sker uppföljning i enlighet med den nya styrmodellen vilket formellt sett gäller från och med år 2020. Med anledning av detta kan vi inte göra någon bedömning om utfallet för helåret är förenligt med kommunfullmäktiges mål för år 2019. Vi är medvetna om att det är ett aktivt val av Kommunstyrelsen att påbörja uppföljning av den nya styrmodellen redan i årsredovisning 2019.

b) Nämndernas styrning och interna kontroll

Enligt kommunallagen 6 kapitalet och 6 § skall nämnderna ”var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.”

Med ovanstående avses att nämnderna skall ha en styrning och kontroll så att fullmäktiges målsättningar uppnås. Verksamheten skall bedrivas på sådant sätt att medborgarnas förtroende för verksamheten upprätthålls och förstärks.

Bedömning

Sedan flera år pågår ett utvecklingsarbete av den styrning och intern kontroll som ska tillämpas inom kommunen. Vår samlade bedömning är att nämnderna och styrelsen har arbetat i enlighet med gällande regelverk inom kommunen. Riskanalyser och internkontrollplaner har tagits fram men ytterligare utveckling kan ske. Exempelvis förordar vi att nämnderna alltid är delaktiga i framtagande av riskanalyserna vilka ligger till grund för intern kontrollplanerna.

Vi kommer löpande att följa vidareutvecklingen av arbetet med intern kontroll framöver.

c) Årsredovisning

Kommunstyrelsen har ansvar för att upprätta bokslut och årsredovisning i enlighet med bestämmelser i Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Utformning och innehåll skall följa god sed, det vill säga vara i enlighet med gällande lagstiftning och hur normgivande organ tolkat lagstiftningen. År 2019 är nuvarande lagstiftnings första år och redovisningsrekommendationerna kopplade till denna gäller i många fall fullt ut först år 2020.

Bedömning

Vår bedömning är att årsredovisningen ger en rättvisande bild över verksamhetens ställning och utfall för år 2019. Balanskravet uppfylls och inga underskott finns att återställa från tidigare år. Brister finns gällande efterlevnaden av god redovisningssed vilka kommenteras nedan.

Förvaltningsberättelsens struktur och innehåll har ännu inte anpassats till gällande krav i LKBR vilket måste ske kommande år. Av bifogad granskningsrapport gällande granskning av årsredovisningen framgår mer detaljerade iakttagelser kring förvaltningsberättelsens utformning och innehåll.

Resultatet för Falkenbergs kommun 2019 uppgår till 7,0 mnkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på 37,2 mnkr. Underskottet beror på att nämnderna redovisar en negativ avvikelse mot budget på 51,5 mnkr och att kommunens pensionskostnader är högre än budgeterat.

Positiv avvikelse mot budget redovisas för skatteintäkter och statsbidrag samt finansiella poster. Kommunen har även under år 2019 erhållit en utdelning, från det kommunala bolaget Falkenberg Energi AB, som översteg budget med 11,0 mnkr. Kommunen har under år 2019 intäktsfört 7,5 mnkr avseende 2018 års särskilt statsbidrag s.k. Byggbonus. Detta bidrag borde ha intäktsförts år 2018 och är således inte hanterat i enlighet med god redovisningssed.

Kommunstyrelsen avviker gällande god redovisningssed avseende periodisering av statsbidraget för tillfälligt stöd för att hantera den rådande flyktingsituationen 2015. Periodiseringen innebär att kortfristiga skulder är för högt redovisade med 9,6 mnkr (16,9 mnkr).

Kommunstyrelsen gör bedömningen att schablonersättningen (2010:1122) för introduktion och etablering av nyanlända ska gälla under en längre tid än vad bidraget avser. Falkenbergs kommun har under ett antal år bokfört ersättningarna som en kortfristig skuld i balansräkningen och intäktsför bidragen efter att beslutade aktiviteter är genomförda. Enligt rekommendation 18 samt R2 och information om redovisning av statsbidrag från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) ska schablonersättningen redovisas som intäkt samma år som utbetalning sker. I balansräkningen uppgår denna post till 50,6 mnkr.

Vi har även noterat att ett antal statsbidrag, där villkoren för bidragen har uppfyllts, balanseras till kommande år i strid med god redovisningssed. Beloppen uppgår till ca 22 mnkr och borde intäktsföras.

Aktivering av anläggningstillgångar (inledning av avskrivningar) sker inte då tillgången tas i bruk utan endast en gång per år. Detta medför att avskrivningskostnader skjuts på framtiden. Resultateffekten av detta har inte beräknats av Kommunstyrelsen vilket skall ske då det är ett avsteg från god redovisningssed.

Översyn bör ske av kommunens avsättningar för framtida verksamhet (muddringskostnader och saneringskostnader) – något som inte är förenligt med god redovisningssed. Vi noterar även att exploateringsredovisningen, enligt uppgift, skall anpassas till god redovisningssed under 2020.

Den samlade beloppsmässiga storleken på identifierade avvikelser kan inte bedömas fullt ut då uppgift om detta saknas i årsredovisningen. Vi bedömer därför att det kan finnas en osäkerhet huruvida räkenskaperna ger en rättvisande bild av 2019 års resultat. Avvikelserna från god sed har noterats även tidigare år varför vi uppmanar kommunstyrelsen att framgent anpassa redovisning i enlighet med god redovisningssed.

Fördjupade granskningar

Vi har under året slutfört sex fördjupade granskningsinsatser. Våra granskningar har fortlöpande avrapporterats till respektive ansvarig nämnd samt till kommunfullmäktige. Iakttagelser och synpunkter är i några fall fortfarande föremål för vår dialog med nämnderna.

Följande fördjupade granskningar har genomförts under året

- Granskning "Kommunens krisberedskap"
- Granskning "Rätten till utbildning – elevers skolfrånvaro"
- Granskning "Intern kontroll i kommunens huvudboksprocess"
- Granskning "Barn i behov av särskilt stöd"
- Granskning "Samverkan kring utskrivningsklara patienter"
- Granskning "Köptrohet mot ramavtal"

Bedömning

Vår samlade bedömning av granskningarna ovan är att utveckling av vissa rutiner kan ske. Sammantaget visar våra granskningar att nämndernas styrning i allt väsentligt fungerat tillfredsställande under året. Våra iakttagelser och synpunkter följs upp löpande.

Underlag för bedömning i ansvarsfrågan

För vår bedömning i ansvarsfrågan åberopar vi ovanstående granskningar granskningsrapporter samt vår grundläggande granskning. Upprättade granskningsrapporter har fortlöpande under året översänts till kommunfullmäktige.

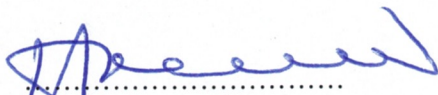
Därutöver har vi genomfört ett antal förstudier, förfrågningar samt överläggningar med nämnder och verksamhetsföreträdare. Vi har dessutom regelbundet haft överläggningar med kommunfullmäktiges presidium.

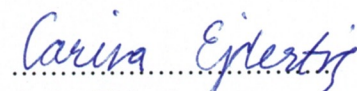
Revisorernas uttalande

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2019 godkänns. Brister finns gällande efterlevnad till god redovisningssed vilka bör korrigeras under 2020.

Falkenberg den 17 april 2020

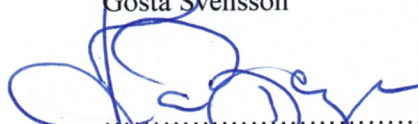

Jan Johansson

Carina Ejdestig

Sven-Arne Rasmussen

Anders Malmström **

Gösta Svensson

Jan Berge*

Hans Wieslander

Jan Nilsson

* Vald med undantag för Socialnämnden

** Anders Malmström var inte närvarande vid tillfället för underskrift.. Han har den 15 april godkänt denna revisionsberättelse via mail. Revisorerna kommer komplettera denna revisionsberättelse med ett signerat original till diariet vid ett senare tillfälle.

Bilagor:

- Revisionsrapport, Granskning av årsredovisning 2019, PwC
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorn för de kommunala bolagen
- Revisionsberättelser för de kommunala bolagen